

ความคิดทางเศรษฐกิจและสังคม ของ ผิน บัวอ่อน

นายรังสิต ทองประคำ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาเศรษฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-981-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE ECONOMIC AND SOCIAL THOUGHT OF PIN BOA-ON

MR. RUNGSIT THONGPRACUM

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Economics

Department of Economics

Graduate School

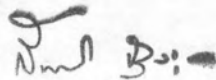
Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-981-8

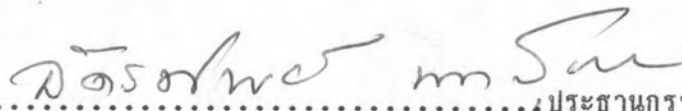
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดทางเศรษฐกิจและสังคม ของ ผิน บัวอ่อน
โดย นายรังสิต ทองประคำ
ภาควิชา เศรษฐศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ และ คีลภวิทย์รัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

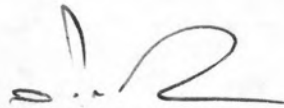

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ กงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรทิพย์ นาถสุภา)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ และ คีลภวิทย์รัตน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กนกศักดิ์ แก้วเทพ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ จลอง สุนทราวาณิชย์)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

รังสิต ทองประกำ : ความคิดทางเศรษฐกิจและสังคมของผิน บัวอ่อน

(THE ECONOMIC AND SOCIAL THOUGHT OF PIN BOA-ON)

อ.ที่ปรึกษา : รศ.แล คิลกวิทยรัตน์, 255 หน้า. ISBN 974-633-981-8

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดทางเศรษฐกิจและสังคมของปัญญาชนไทยผู้มีความประสงค์จะเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมไทยให้เจริญก้าวหน้าค้ำขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะความเป็นอยู่ของประชาชนที่ได้รับความทุกข์ยาก ซึ่งจำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขปรับปรุงคุณภาพของชีวิต ทั้งนี้ได้ศึกษาความคิดของนายผิน บัวอ่อน หนึ่งในปัญญาชนไทยค้ำกล่าว

ผิน บัวอ่อน ได้รับการศึกษาและอิทธิพลทางความคิดในด้านสังคมนิยมจากการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และจากการไปอบรมที่สถาบันมาร์กซิสต์-เลนินนิสต์ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน จากนั้นผินได้กลับมาร่วมกิจกรรมทางการเมืองเป็นระยะเวลาหนึ่งกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พ.ค.ท.) ในฐานะหนึ่งในแกนนำพรรค จนกระทั่งผินถูกทางการจับกุม และแตกแยกทางความคิดกับ พ.ค.ท. ในที่สุด

จากการศึกษาบทบาทชีวิตและผลงานของผินพบว่า ในช่วง ก่อนปี 2519 นั้น ผินมีแนวคิดที่ประสงค์ให้สภาพเศรษฐกิจและสังคมของไทยเดินตามแนวทางสังคมนิยม เช่นเดียวกับสาธารณรัฐประชาชนจีนตามที่ผินได้รับอิทธิพลและประสบการณ์มา แต่ภายหลังความคิดของผินได้แปรเปลี่ยนไปตามบริบททางสังคม โดยยอมรับว่าสภาพสังคมแบบทุนนิยมจำเป็นจะต้องเกิดขึ้นและพัฒนาการต่อไป แต่ผินเชื่อว่าเมื่อถึงจุดหนึ่งที่สังคมอิ่มตัวแล้ว ผู้ที่ค้ำยโอกาสในสังคมก็จะลุกขึ้นมาเปลี่ยนแปลง

อย่างไรก็ตาม สังคมในอุดมคติของผินยังคงยึดมั่นใน "สังคมนิยม" ที่ประสงค์ให้ทุกคนในสังคมได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกันในชีวิต.

ภาควิชา เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต รังสิต ทองประกำ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาอื่น ๆ

C560301 : MAJOR ECONOMIC

KEY WORD: PIN BOA-ON/THAI ECONOMY AND SOCIETY/SOCIALISM

RUNGSIT THONGPRACUM : THE ECONOMIC AND

SOCIAL THOUGHT OF PIN BOA-ON. THESIS ADVISOR :

ASSO. PROF. LAE DILOKVIDHYARAT. 255 pp. ISBN 974-633-981-8

The purpose of this study is to analyze the thought on Thai economy and society of Mr. Pin Boa-on, Thai intellectual who expresses his wish that Thai society needs to be developed for the benefit of society as a whole and, in particular, for the well-being and a better quality of life of people from disadvantaged background.

The factors that influenced Mr. Boa-on socialism ideology were his background at undergraduate level at Thammasat University, famous Thai political university, and his opportunity to participate in the course conducted at the Marxism-Leninism Institute in Beijing in the People's Republic of China (PRC). After he had returned to Thailand from the PRC, he rejoined the Communist Party of Thailand (CPT) as core leader and conducted political activities against the government for a certain period of time until he was arrested and split up with the CPT due to difference in opinions.

The information obtained from the study of his life and his works indicated that before 1976, he showed his willingness to transform Thai economy and society into socialism similar to Chinese socialism which had an impact on his socialism ideology. Later, his ideas had been changed due to the context of Thai society. He began to accept the need for and the development of capitalism. However, to his own belief, when capitalism society reaches its saturation point, the lower class will put on uprising demanding for the transformation of Thai society into the new state.

Nevertheless, Mr. Boa-on still upholds his socialism ideology aiming at establishing a society in which every person is equal, opportunities.

ภาควิชา.....เศรษฐศาสตร์

ลายมือชื่อนิสิต..... รุ่งสิต ทองประคัม

สาขาวิชา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษานี้..... ๒๕๓๙

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความสามารถของรองศาสตราจารย์ แล คิลกวิทซ์ตัน ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำข้อคิดเห็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์ในการวิจัยด้วยดีเสมอมา

๗ โอกาสนี้ผู้เขียนใคร่ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ต่อ รองศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรทิพย์ นาถสุภา รองศาสตราจารย์ ดร.กนกศักดิ์ แก้วเทพ และ อาจารย์ ฉลอง สุนทราวาณิชช์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ เพื่อปรับปรุงให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ขึ้น

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณ คุณผิน บัวอ่อน ที่ได้สละเวลาอนุเคราะห์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์รวมทั้งผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่าน

ขอขอบคุณ คุณนัท อีว แมว เป็ด คุ่ม และมัด ที่ได้เป็นธุระจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเต็มใจและอุทิศส่าหะ

ท้ายที่สุด ผู้เขียนขอขอบพระคุณ พ่อ แม่ และคุณนันทนา ผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของผู้เขียนเสมอมา ความดีใดๆที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอมอบแก่ทุกท่านที่ได้กล่าวนามมา ส่วนข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้เพียงผู้เดียว

รังสิต ทองประคำ

มีนาคม 2539

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ ภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อ ภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
บทนำ : การพัฒนาและผลกระทบต่อสังคม.....	1
การแสวงหาแนวความคิดในการกำหนดระบบสังคม.....	6
การแสวงหาแนวความคิดในการกำหนดระบบสังคมไทย.....	8
นายผิน บัวอ่อน : ตัวแบบในการศึกษาแนวความคิด.....	14
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	15
ขอบเขตของการศึกษา.....	16
สมมติฐานการศึกษา.....	16
วิธีที่ใช้ในการศึกษา และ การนำเสนอ.....	16
แนวคิดหลักในการศึกษาความคิดของ ผิน บัวอ่อน.....	17
ภาคผนวก ก.....	18
บทที่ 2 โลกทัศน์ของสังคมนิยม.....	22
ความคิดสังคมนิยมเกิดขึ้นได้อย่างไร.....	22
ความหมายของสังคมนิยม.....	23
ลักษณะของสังคมนิยม หลักการและจุดมุ่งหมาย.....	28
หนทางไปสู่สังคมนิยม.....	37

	สังคมนิยมกับประชาธิปไตย.....	40
	ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม.....	43
	วิวัฒนาการของสังคมนิยม.....	47
	สังคมนิยมลัทธิหรือสังคมนิยมรัฐไทย.....	51
	สังคมนิยมวิทยาศาสตร์หรือ สังคมนิยมมาร์กซิสม์.....	55
บทที่ 3	ชีวิต และบทบาท ของ ผืน บัวอ่อน.....	95
	วัยเด็ก และการศึกษาขั้นต้น.....	95
	พัฒนาการทางความคิด.....	97
	บทบาทแนวก้าวหน้าในช่วงอุดมศึกษา.....	101
	การเข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย.....	104
	การเดินทางไปศึกษาต่อที่สาธารณรัฐประชาชนจีน.....	109
	บทบาทของผืน บัวอ่อน ในพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย... ..	113
	ผืน บัวอ่อน ในความขัดแย้งกับ พคท.....	119
	บทบาทของผืน บัวอ่อน ภายหลังจากถูกเจ้าหน้าที่จับกุม.....	125
	บทบาทของผืน บัวอ่อน ภายหลังจากได้รับการปล่อยตัวจาก ทางราชการ.....	130
บทที่ 4	ความคิดว่าด้วยการปฏิบัติประเทศไทย.....	140
	บทนำ: การวิเคราะห์ลักษณะสังคม.....	140
	การวิเคราะห์ลักษณะสังคมกับปัญหาในการปฏิบัติ.....	141
	การวิเคราะห์ลักษณะสังคมไทย.....	143
	ผืน บัวอ่อน กับการวิเคราะห์สังคมไทย.....	146
	การวิเคราะห์สังคมไทย และสังคมจีนะกิ่งเมืองขึ้นศักดินา.....	167

	บทวิจารณ์แนวคิดว่าด้วยกิ่งเมืองขึ้นกิ่งศักดิ์นา.....	169
	ความขัดแย้งภายในพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยว่าด้วย	
	การวิเคราะห์ลักษณะสังคมไทย.....	175
	ความขัดแย้งระหว่างผืน กับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย..	177
บทที่ 5	ความคิดทางเศรษฐกิจและสังคม ของ ผืน บัวอ่อน.....	185
	ความคิดทางเศรษฐกิจ.....	186
	ความคิดทางสังคม.....	201
บทที่ 6	ความคิดของผืน บัวอ่อน กับกาลเวลา สังคมนิยมในอุดมคติ	
	ของ ผืน บัวอ่อน.....	211
	ว่าด้วยการวิเคราะห์ลักษณะสังคมไทย.....	211
	ว่าด้วยลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม.....	216
	ว่าด้วยการวิเคราะห์ขั้นขึ้นในสังคม.....	217
	ว่าด้วยสภาพเศรษฐกิจ.....	219
	ว่าด้วยอำนาจรัฐ.....	219
	ว่าด้วยอุดมการณ์.....	221
	สังคมอุดมคติ ของ ผืน บัวอ่อน.....	222
	บทวิเคราะห์แนวความคิดของ ผืน บัวอ่อน	
	ว่าด้วยสังคมในอุดมคติ.....	223
บทที่ 7	บทสรุป.....	230
	รายการอ้างอิง.....	239
	ประวัติผู้เขียน.....	255